

50 ĐỀ THI HỌC SINH GIỎI NGỮ VĂN 6 THEO CẤU TRÚC MỚI

CÓ ĐÁP ÁN

ĐỀ SỐ 1:

I. PHẦN ĐỌC- HIỂU (6,0 điểm)

Đọc văn bản sau và thực hiện các yêu cầu:

MẸ

Con về thăm mẹ chiều mưa,
Mới hay nhà dột gió lùa bốn bên.
Giọt mưa sơi thẳng, sơi xiên.
Cứ nhắm vào mẹ những đêm trăng trời.
Con đi đánh giặc một đời,
Mà không che nổi một nơi mẹ nằm.

(Tô Hoàn)

Câu 1: Xác định thể thơ và phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong bài thơ. (1,0 điểm)

Câu 2: Các hình ảnh “nhà dột”, “gió lùa bốn bên”, “những đêm trăng trời” diễn tả điều gì? (1,0 điểm)

Câu 3: Hai câu cuối thể hiện nỗi niềm gì của người con? (2,0 điểm)

Câu 4: Bài thơ muốn gửi đến người đọc thông điệp gì? (2,0 điểm)

II. PHẦN LÀM VĂN (14,0 điểm)

Câu 1. (4,0 điểm)

Viết một đoạn văn nghị luận (khoảng 150 chữ) về tình mẫu tử thiêng liêng được gợi ra trong phần đọc hiểu.

Câu 2. (10,0 điểm)

Tâm sự của bức tường mới xây trong trường bị các bạn học sinh vẽ bậy và phá hỏng.

ĐÁP ÁN

Phần	NỘI DUNG	Điểm
I	1. Phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong bài thơ là: biểu cảm - Thể thơ: lục bát	1,0

	2. Các hình ảnh “nhà dột”, “gió lùa bốn bên”, “những đêm trăng trời” diễn tả cuộc sống gian lao, vất vả, khó nhọc của người mẹ.	1,0
	3. Nỗi niềm của người con được thể hiện ở hai câu cuối đó là: - Tình yêu vô bờ bến của người con dành cho mẹ. - Nỗi xót xa, day dứt, ân hận đậm chất nhân văn về tình đời, tình người.	2,0
	4. Học sinh có thể đưa ra quan điểm cá nhân của mình từ đó đưa ra luận điểm để bảo vệ cho quan điểm riêng đó. Có thể dựa vào những gợi ý dưới đây - Sự vất vả, nỗi đau của người mẹ thời hậu chiến. - Thái độ, lòng biết ơn đối với sự hi sinh cao cả của người mẹ. - Cần đem lại hạnh phúc, ấm no cho con người khi đất nước độc lập.	2,0
II	<p>Câu 1</p> <p>. Đảm bảo hình thức đoạn văn nghị luận xã hội. Có thể viết đoạn văn như sau:</p> <p>a. Mở đoạn : Giới thiệu vấn đề - Dẫn dắt vào bài bằng các tình cảm cao quý trong cuộc sống của mỗi người: tình cảm gia đình, tình anh em, tình cảm bạn bè, tình yêu quê hương, đất nước... - Nhấn mạnh tình mẫu tử là tình cảm có vị trí đặc biệt quan trọng</p> <p>b. Thân đoạn : - Theo nghĩa của từ thì “mẫu” là mẹ, “tử” có nghĩa là con, theo nguyên nghĩa thì “mẫu tử” có nghĩa là mẹ con. Nhưng thông thường người ta nói đến tình mẫu tử là nói đến tình cảm yêu thương, che chở, bảo vệ... của người mẹ dành cho con. - Tình mẫu tử là tình cảm có vị trí đặc biệt và thiêng liêng trong lòng mỗi người bởi: Đó là tình cảm đầu tiên mà mỗi người sinh ra đều cảm nhận được và sẽ gắn bó với nó trong suốt cuộc đời: từ khi mẹ mang nặng đẻ đau, nâng đỡ con khi chập chững vào đời, sánh bước cùng con qua từng nấc thang của cuộc đời. Cuộc đời của người con cũng chính là cuốn nhật ký của người mẹ. - Là tình cảm mang tính cao cả: mẹ, là người bao dung ta trong mọi hoàn cảnh, là nơi cho ta nương tựa mỗi lần vấp ngã, là nơi để ta gửi gắm những điều thầm kín, là nguồn động lực giúp ta vững vàng trong giông tố. Tình mẫu tử cũng là tình cảm tự nhiên và mang tính trách nhiệm (lấy dẫn chứng thực tế) Tình mẫu tử có cội rễ sâu xa từ lòng nhân ái – truyền thống đạo lí của dân tộc ta hàng nghìn đời nay (dẫn chứng) - Nếu được sống trong tình mẫu tử thì con người ta sẽ vô cùng hạnh phúc, còn nếu thiếu thốn tình mẫu tử thì sẽ là người chịu thiệt thòi và bất hạnh (dẫn chứng).</p>	4,0

<ul style="list-style-type: none"> - Tình mẫu tử có thể soi sáng con đường cho mỗi người, giúp con người thức tỉnh khi lầm đường lạc lối, sống tốt hơn và sống có trách nhiệm hơn. - Phê phán những hành động đi ngược lại với đạo lí: mẹ bỏ rơi con hay con đối xử không tốt với mẹ, bỏ mặc mẹ - Tình mẫu tử là tình cảm vô cùng bao la, rộng lớn và vĩ đại, mẹ là người đã suốt đời hi sinh vì con. Chính vì thế con cái cần biết trân trọng những tình cảm đó và phải sống làm sao để xứng đáng với tình cảm đó. - Không ngừng nỗ lực học tập, tu dưỡng đạo đức, trở thành con người có ích cho xã hội để đền đáp lại những tình cảm cao cả mà mẹ dành cho ta. Bởi điều mà mỗi người mẹ mong muốn chỉ là con mình khôn lớn nên người. - Không được có những hành động trái với đạo làm con như vô lễ, bất kính với mẹ, đối xử không tốt với mẹ, hay hơn cả là sử dụng bạo lực, bỏ rơi mẹ của mình. Đây như một tội ác không thể tha thứ được. <p>c. Kết đoạn: Kết thúc vấn đề: Tình mẫu tử là thứ tình cảm thiêng liêng, cao quý nhất đối với mỗi người. Cần trân trọng tình cảm ấy, sống làm sao cho thật xứng đáng với công ơn sinh thành và dưỡng dục của cha mẹ. Như lời Phật răn dạy “<i>Ai còn mẹ xin đừng làm mẹ khóc – đừng để buồn lên mắt mẹ nghe không</i>”.</p>	
<p>Câu 2</p> <p>. Đảm bảo cấu trúc một bài văn: Có đầy đủ các phần: Mở bài, Thân bài, Kết bài. Có thể viết bài văn theo định hướng sau :</p> <p>a. Mở bài: Bức tường tự giới thiệu về mình.</p> <p>b. Thân bài:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bức tường kể về mình khi mới được xây: Đẹp, trắng tinh, mịn màng, luôn kiêu hãnh, thường phơi mình trong nắng sớm, tô đẹp cho ngôi trường,.. - Tâm sự của bức tường về cuộc sống mới ở trong trường - Tình cảm, sự gắn bó của bức tường với mọi người đặc biệt là học sinh. - Tâm sự đau buồn của bức tường khi bị một số bạn học sinh nghịch dại vẽ bậy khiến bức tường bẩn, khoác trên mình chiếc áo với những hình thù quái dị. <p>c. Kết bài:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ước mơ của bức tường. - Lời nhắc nhở các bạn học sinh. - Liên hệ thực tế, rút ra bài học cho bản thân. 	10,0

ĐỀ SỐ 2:

I. PHẦN ĐỌC- HIỂU (6,0 điểm)

Đọc hai đoạn thơ sau và thực hiện yêu cầu bên dưới

Con bắt gặp mùa xuân

Trong vòng tay của mẹ

Ước chi vòng tay ấy

Ôm hoài tuổi thơ con

(Vòng tay mùa xuân, Hoàng Như Mai)

Ánh mắt bố thân thương

Rọi sáng tâm hồn bé

Và trong bầu sữa mẹ

Xuân ngọt ngào dòng hương

(Mùa xuân của bé, Lâm Thị Quỳnh Anh)

Câu 1. (1 điểm): Hai đoạn thơ được viết theo thể thơ nào? Nêu phương thức biểu đạt của hai đoạn thơ đó?

Câu 2. (1 điểm): Hai đoạn thơ có điểm gì chung về nội dung.

Câu 3. (2 điểm): Từ “xuân” trong hai đoạn thơ được dùng theo nghĩa gốc hay nghĩa chuyển? Nêu ý nghĩa của từ “xuân” trong hai đoạn thơ?

Câu 4. (2 điểm): Theo em từ hai đoạn thơ, tác giả muốn gửi gắm đến người đọc điều gì?

II. PHẦN LÀM VĂN (14,0 điểm)

Câu 1. (4 điểm) Em hãy viết đoạn văn ngắn khoảng 150 chữ trình bày cảm nhận của em về hai câu thơ sau:

Ước chi vòng tay ấy

Ôm hoài tuổi thơ con.

(Vòng tay mùa xuân, Hoàng Như Mai)

Câu 2. (10 điểm)

Một buổi sáng, em đi đến trường sớm để tưới nước cho bồn hoa trước lớp. Một cây hoa đang ủ rũ vì bị ai đó vặt lá, bẻ cành, làm rụng hết cánh hoa. Em nghe như nó thủ thỉ kể về chuyện đó. Hãy kể lại câu chuyện buồn của hoa.

ĐÁP ÁN

Phần	NỘI DUNG	Điểm
I	1. Hai đoạn thơ được viết theo thể thơ năm chữ. Phương thức biểu đạt của hai đoạn thơ là biểu cảm.	1,0
	2. Điểm chung trong nội dung của hai đoạn thơ: bộc lộ được niềm hạnh phúc lớn lao của mỗi người con khi được sống trong vòng tay yêu thương của cha mẹ.	1,0
	3. Từ “xuân” trong hai đoạn thơ được dùng theo nghĩa chuyển. - Ý nghĩa của từ “xuân” trong hai đoạn thơ: +Xuân (đoạn 1): là tình yêu thương của mẹ đối với tuổi thơ của bé. Bé ước mãi được ở trong vòng tay yêu thương, ấm áp ấy. +Xuân (đoạn 2): dòng sữa mẹ ấm áp là mùa xuân nuôi bé lớn với nghĩa đầy đủ nhất cả về vật chất và tinh thần.	2,0
	4. HS có thể trả lời bằng nhiều cách khác nhau nhưng phải hướng tới giải quyết những điều gửi gắm của tác giả. Dưới đây là một số gợi ý - Tình cảm của cha mẹ dành cho con cái là thiêng liêng, cao đẹp. - Mỗi người con cảm thấy hạnh phúc, sung sướng khi được sống trong vòng tay yêu thương, ấm áp nghĩa tình của cha mẹ. - Mỗi chúng ta cần có ý thức trân quý, xây dựng gia đình hạnh phúc....	2,0
II	Câu 1 : . Đảm bảo hình thức đoạn văn nghị luận xã hội. Có thể viết đoạn văn như sau:	4,0